ספר
הערב רב וכל המסתעף
חלק 25

על פי ספרי
ר' יצחק אייזיק חבר

יצא לאור בעזהשי"ת על ידי הוצאת "ועד גילוי פני הערב רב"
מנחם אב תשס"ד לפ"ק עיה"ק ירושלים תובב"א
ועתה יוצא לאור מחדש על ידי "מפעל הזהר העולמי"
בעיה"ק בית שמש תובב"א חדש שבט תשע"ה

מתוך מכתב 'קריאה של חבה'

עוד אנו קוראים בזה לכל איש ישראל שיקבל עליו, לקרא לפחות דף אחד של הזוהר הקדוש בכל יום, כל אחד כפי הבנתו, שאפילו הגירסה לבד מסוגלת הרבה לטהרת הנפש, וקירוב הגאולה כידוע, (ויודפס בחוברות מיוחדות, באותיות מאירות עינים, ומל־ווה בפירוש קל וקצר, ומחולק לפי שיעור של כל יום ויום), ובזכות הלימוד והקריאה בספר הזוהר הקדוש נצא מהגלות הרע והמר הזה, בחסד וב־רחמים רבים, כמאמר התנא הקדוש רבי שמ־עון בר יוחא, בגין חיבורא דא יפקון מגלותא. **ושומע תפלות ישמע תפלתינו, ויקבל שועתינו, ותבא לפניו נאקתינו, וחיש לגאלינו, גאולת עולם בשובה ונחת בב"א.**

המצפים לישועת ה' ברחמים.

הרב עובדיה יוסף
מרן מאור ישראל מופת הדור הראשל"צ
ראש ממשלת התורה, מנהיג דורנו
ונשיא מרעצת חכמי התורה

שלמה משה עמאר
ראשון לציון הרב הראשי לישראל
ונשיא בית הדין הרבני הגדול

ציון בוארון
חבר בית הדין הגדול לערעורים
בעה"ק ירושלים ת"ו

בניהו שמואלי
ראש ישיבת המקובלים נהר שלום
בעה"ק ירושלים ת"ו

משה צדקה
ראש ישיבת פורת יוסף
בעה"ק ירושלים ת"ו

אלישיב ברנע
ראש ישיבת שובו בנים
בעה"ק ירושלים ת"ו

תוכן העניינים

עיקר הגלות הוא בעון ביטול תורה שנגרם מעון לשון הרע..... **א**

משיח לא יבא כי אם בזכות התורה..... **ב**

על ידי הבל דבור של התלמיד חכם נבראים שמים חדשים וארץ חדשה..... **ב**

על ידי התורה שעוסקים בגלות גורמים כביכול שמחה למעלה..... **ג**

תפארת וגדולת תלמיד חכם ניכר בשמים ממעל אפילו כשמבוזה בין הערב רב..... **ד**

המערב חכמות חיצוניות עם חכמת התורה הוא כמטיל ארס ביין..... **ד**

האדם הישר, אשר חס על נפשו ועל כבוד קונו, יתרחק מכתות חדשות המתחדשים בכל עת **ה**

ישראל מזונם תלוי למעלה מן הטבע..... **ו**

בשעת מתן תורה פסקה זוהמתן וחזרה ע"י חטא העגל, שנמשכו אחר חקירת שכלם ע"פ דעת הערב רב שהטעו אותם..... **ו**

ספר
זוהר תיקון הכללי
על
התהלים
עם פירוש
הזוהר השלם
לקוטי שושנים מתוך ספרי הזוהר הקדוש,
תיקוני זוהר, זוהר חדש,
מבארים בלשון הקודש שיהיה שוה לכל נפש.
יצא לאור על ידי
מפעל הזוהר השלמי
נחל לכיש כית שמש
ת"י תבוז תשע"ב לפ"ק

ספר
זוהר המזל
דרשה לחזוק למוד הזהר הקדוש
מב"ק אדמו"ר מהאלמין שליט"א
ליום הזכרון של האשה הצדיקת
מרת בלוריה בת מזל ע"ה

כי לא תשכח מפי זרעו
ספר
זוהר חצות
ובו ד' ספרים נפתחים:
ספר א: זוהר ההתעוררות, דיניו וסנהביו בנגלה ובנסתר
ספר ב: חצות הרשב"י, ובו ב' חלקים
ספר ג: חצות הצדיקים
ספר ד: סדר תיקון חצות, עם דברי הזוהר על התקון

הערב רב בספרי ר' יצחק אייזיק חבר

ספר אור תורה

לרבינו המקובל האלקי
רבי יצחק אייזיק חבר זיע"א
תלמיד הגרמ"מ משקלאוו זיע"א

ספר אור תורה - אות כז

עיקר הגלות הוא בעון ביטול תורה שנגרם מעון לשון הרע

(כז) והענין כי עיקר גלות הזה הכל בעון פגם הדבור בלשון הרע ושנאת חנם, וכל זה גרם בטול תורה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ערכין טו, ב) מרפא לשון עץ חיים (משלי טו, ד), מה תקנתו שלא יבא לידי לשון הרע יעסוק בתורה, ולכן גלות הזה, הוא בא על ידי שגרמו ישראל למשה לחטוא בסלע בדיבור, על שלא דיבר אל הסלע, ואמרו רבותינו ז"ל (ילקוט שמעוני רמז תשס"ג) על פסוק ודברתם אל הסלע (במדבר כ, ח), שנה עליו פרק אחד כו', והמים שבסלע הוא סוד התורה כמבואר בזוהר הקדוש ובתקונים, שעל ידי שלא דיבר אל הסלע, גרם שכחה בתורה, כמו שהארכתי בזה במקום אחר.

ועל ידי זה נסתם הסלע, בבחינת מאמר סתום, והנחש כרוך עליו ביותר, כמו שנאמר, דרך נחש עלי צור כו' (משלי ל, יט), שמאחר שנסתם הסלע, וקשה להשיג התורה כי אם על ידי טורח גדול מאד, להוציא טיפין טיפין, ואין מוצאים הלכה ברורה במקום אחד, על ידי זה הנחש יצר הרע מפתה אותו, מה בצע לך לעסוק בתורה, שאי אפשר לך להשיגו, והוא ענין התעלמו של משה רבנו עליו השלום, שהוא מאיר בכל נשמות תלמידי חכמים שבדור, אבל הוא בהעלם גדול, ולא ידע איש את קבורתו (דברים לד, ו), שהוא קבור בכל הולך על גחון כמו שכתוב בזוהר הקדוש, שהוא הנחש שמתגרה ביותר בתלמידי חכמים לבטלם מתלמוד תורה. והענין כי הנחש נקצצו רגליו, ואין לו מקום לעמוד, כי אחוז בסטרא דשקרא, ושקרא לא קאי (שבת קד, ב), כי על ידי שדבוק בתורה, ממילא יבין תחבולותיו של היצר הרע, והיאך הוא מכוון להפילו לבאר שחת, וממילא ידחה ממנו. ולכן נקראת התורה אמת (שבועות לט, ב ועל מכות, משלי כג, כג), דאמת מלבן

לבוני, ויש לו מקום קיום, לבלי ימוט לעולם, ולכן הוא רודף מאד בתר רגלין, ומעלים אור התורה מן האדם, כדי שיהיה לו בית אחיזה ומקום עמידה על ידי שיתבטל מן התורה, ואז יהיה מסור בידו, לכל אשר יחפוץ יטנו.

ספר אור תורה - אות כז

משיח לא יבא כי אם בזכות התורה

והולך אחריו כשור לטבח יובל. ועקר פתוייו, במה שמראה לו שמארי תורה הם עניים, ואין להם במה להתפרנס, ומשפיל ערכם, עד שבעונותינו הרבים תלמידי חכמים מבוזים בעיניהם של העוסקים בהבלי עולם הזה, ומרבים כסף וזהב, והוא גלות משה רבנו עליו השלום, בין הערב רב כמו שכתוב בזוהר הקדוש ובתקונים בכמה מקומות, ולכן על ידי זה הגלות מתגבר ביותר, כי אין לו אחיזה, רק כאשר פורקים עול תורה, שהוא שרו של עשו, שברכתו על ידי שאין קולו של יעקב כו'. ולכן משיח לא יבא כי אם בזכות התורה, כמו שנאמר עני ורוכב על החמור (זכריה ט, ט), שעליו נאמר נבזה וחדל אישים כו' (ישעיה נג, ג), שהם התלמידי חכמים העוסקים בתורה מתוך הדחק, וחמור רומז על עסק התורה כמו שנאמר רוכבי אתונות צחורות כו' (שופטים ה, י), וכמו שאמרו (עבודה זרה ה, ב) לעולם ישים אדם עצמו כשור לעל וכחמור למשא כו', וכמו שנאמר יששכר חמור גרם כו' (בראשית מט, יד). ולכן אמרו דהוא קבור בכל הולך על גחון, כי נחש עפר לחמו, וכן כל דאתיין מסטריה, דעוסקים רק בעניני עולם הזה החמרי, ורחוקים מן התורה שנמשלה למים (שמות רבה כל משפטים לכו למים), כי ידוע שכל נחשים מתבטלים על ידי המים, וכן כל כחות הסטרא אחרא ויצר הרע, מתבטלים על ידי התורה. ולכן כמו שנשמת משה נתעלם ונגנז ולא ידע איש את קבורתו, כמו כן נתעלם קץ האחרון, כי אי אפשר לו להתגלות כי אם בזכות התורה שאז יתגלה נשמתו, וכמו שנאמר עד כי יבא שילה (בראשית מט, י) זה משה.

ספר אור תורה - אות מד

על ידי הבל דבור של התלמיד חכם נבראים שמים חדשים וארץ חדשה

(מד) ונקרא רע, אהוב כו' כמו שאמרו (שבת י, ב), שהוא שותף עם הקדוש ברוך הוא במעשה בראשית, כמו שכתוב בירושלמי (מועד קטן פרק ג הלכה ה) על פסוק, ואשם דברי בפיך כו' ולאמר לציון עמי אתה (ישעיה נא, טז), אל תקרי, עמי אתה אלא עמי אתה, וכמו שכתוב בהקדמת הזוהר הקדוש (דף ה, ב), מה אנא במלולי דילי עבדית שמים וארץ כן אתה כו' כמו שכתוב שם, שבכל חדושי תורה שמחדש

הצדיק בעולם הזה, עושה שמים חדשים וארץ חדשה, שעל זה נאמר, כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה כו' (ישעיה סו, כב). והוא על ידי חדושי תורה כמו שכתבתי בזה במקום אחר באריכות כו', שזה שנאמר, נאם ה' (ברמזים כב, טז), רצה לומר על ידי הבל דבור של התלמיד חכם, שגורם גם כן שהקדוש ברוך הוא אומר בשם בשר ודם המחדשו, על ידי זה נברא בכל עת עלמין חדתין כמו בתחלה, שעל ידי מאמר פיו יתברך נברא העולם. ונקרא אהוב, כידוע שבגדר אהבה שיך במי שיש לו התיחסות עם האוהב, כאב האוהב את הבן אשר הוא חלק מחלקו, וכמו כן הדבוק בתורה, שהוא כאלו מתדבק כביכול בשכינה, שאוריתא וקודשא בריך הוא וישראל חד הוא (זהר ח"ג עג). ולכן אמרו (פסחים כב, ב; ועוד בכמה מקומות), את ה' תירא (דברים ו, יג) לרבות תלמידי חכמים, כביכול השוו עבד לרבו. וגם הוא אוהב את המקום, כידוע שאי אפשר לאהוב שום דבר, כי אם ביודעו ומכירו את יקר ערכו וגדלו, ובלתי אפשר להשיג את יקר תפארתו יתברך כי אם על ידי התורה. ונמצא שאי אפשר לבוא למדרגת אהבה, כי אם כשעוסק בתורה לשמה, שאז הוא אוהב את המקום, ולכן אהב"ה ואח"ד הם שוים, שאהבה בא על ידי שמתיחד ומתדבק בשמו יתברך כמבואר. וגם הוא אוהב את הבריות, מאחר שמתדבק בדרכיו יתברך, כמו שהוא יתברך משפיע בטובו לכל בריותיו וחפץ בטובתם, כמו כן אוהב הוא את הבריות כלם. וגם

ספר אור תורה - אות מד

על ידי התורה שעוסקים בגלות גורמים כביכול שמחה למעלה

מאחר שהוא המשפיע להם חיות, על ידי עסק התורה שהכל תלוי בה, ואם כן אין לך אוהב את הבריות יותר מזה, וגם משמח את המקום, שהתורה היא כלי שעשועיו יתברך ועקר שמחתו בה. והענין כי אחר שחרב בית המקדש, כביכול הוא יתברך מתאבל, והקדוש ברוך הוא יושב על כל משמר ומשמר ושואג כארי כו' (ברכות ג, ב), ובגלות כביכול אין שמחה לפניו כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ועל ידי התורה שעוסקים בגלות הם גורמים כביכול שמחה למעלה. ואמרו רבותינו ז"ל (חגיגה ה, ב), ומי איכא עצבות לפני המקום, והא כתיב, עז וחדוה במקומו (דברי הימים א טז, כז), ומשני הא בבתי גואי הא בבתי בראי כו', ויש בזה כונה עמוקה, כי כל הבריאה כלה הוא מכנה בשם בית כביכול, ששכינתו שם והוא ביתו ודירתו. ויש בתי גואי ובתי בראי, שבתי בראי הם הכלים וחיצוניות העולמות, כמו באדם שיש בו גוף ונשמה, ובתי גואי הם פנימיות העולמות, וכל הפגמים והקלקולים הכל מגיע לחיצוניות העולמות, אבל בבחינת הפנימיות אין שום פגם וקלקול שיך. וכמו שאנו רואים באדם, שבגוף שיך קלקול ותקון, פעמים בריא

פעמים חולה, הכל לפי ענין המתחדש בו בכל עת, ובית המקדש שהיה ציור כל הנבראים ומרכז כלם, כמו שכתוב בספרים, כשנחרב, הגיע הפגם לכל חיצוניות העולמות, ושם שיך בחינת עצבות ובכיה, מאחר שאין לנו קרבנות ולא מקדש שיהיה נתקן החיצוניות ושיהיה שלמות ישראל מתגלה לכל רואיהם, שיכירום כי הם זרע ברך ה'. ומכל מקום נשאר לנו התורה הזאת שהיא פנימיות העולמות כלם, ואין לו להקדוש ברוך הוא בעולמו אלא ארבע אמות של הלכה בלבד (ברכות ח, ב), וזהו ממש הבית המקדש, והוא מדרגה יותר גדולה, שהוא הפנימיות כשהאדם עוסק בתורה גורם להארה פנימיות כל הנבראים, ובזה נכר מעלתו בעלמין דיליה, אף על פי שבעולם הזה הוא שפל ובזוי, כמו שנאמר, כן משחת מאיש מראהו כו' (ישעיה נב, יד), שהכל קאי על

ספר אור תורה - אות מד

תפארת וגדולת תלמיד חכם ניכר בשמים ממעל אפילו כשמבוזה בין הערב רב

תלמידי חכמים שבדור שהם מבוזים בין הערב רב, מכל מקום גדלתו ותפארתו נכר בשמים ממעל, ומכריזים לפניו הבו יקר כו' ובזה יש שמחה בבתי גואי, וזה שאמרו משמח את המקום משמח את הבריות, שכל עלמין דלעילא וכל צבא מעלה שמחים בתורתו ונהנים על ידו.

ספר אור תורה - אות פ

המערב חכמות חיצוניות עם חכמת התורה הוא כמטיל ארס ביין

(פ) זה כבר בארתי למעלה, שהתורה נקראת מים טהורים וזכים, אבל חכמה חיצונית והיא הפילוסופיה הארורה נקראת מים עכורים, שמעט החכמה אשר בה, היא מה שיונקת מסטרא דקדשה, ונתערב טוב ברע. והוא בסיגי הנחש אשר עפר לחמו, והוא מים מגולים ששתה מהם הנחש, והוא ענין שצריך להסתיר פנימיות חכמת התורה כמו שכתבנו למעלה, שלכן נמשלה התורה לשלש משקים הללו, מים, יין, וחלב (תענית ז, ב), שהם נפסלים בהסח הדעת, והיינו בגלוי, שהנחש שותה מהם ומטיל בו ארס. וכמו כן, מי שמגלה סתרי התורה למי שאינו ראוי, שהוא מסטרא דנחש, הוא מערב בו סם המות בעונותינו הרבים, כאשר ראינו כמה פעמים שגרם מה שגרם. ולכן אמרו רבותינו ז"ל גם כן שאסור ללמוד תורה ממי שאינו הגון כמו שאמרו (מועד קטן יז, ב) אם דומה הרב למלאך ה' צבאות, יבקשו תורה מפיהו כו', כי הוא מערב בו דברים עכורים, כמי שאין דעתו יפה לברור אוכל מתוך הפסולת ולהסיר זוהמת הנחש ממנו. אז הוא מתחיב בנפשו ממש, על

ידי סם המות המערב בו. ועל זה אמרו (יומא עג, ב), זכה נעשה לו סם חיים, לא זכה נעשה לו כו', ועל זה אמרו בפרקי אבות (פרק ו משנה ו), חכמים הזהרו בדבריכם, שמא תחובו חובת גלות, ותגלו למקום מים הרעים, וישתו התלמידים כו'. והוא חכמה חיצונית, שהיא האשה זרה שכנה אותה שלמה המלך עליו השלום, שכתוב בה "כי נפת תטפנה כו', ואחריתה מרה כלענה, חדה כחרב פיות, רגליה ירדות מות כו'" (משלי ה, ג-ה). ועל זה הזהיר שלמה באמרו, "שתה מים מבורך" (שם ה, טו), רצה לומר, שלא תעסוק רק בחכמת התורה לבד דכולא בה, וכל החכמות הם כלולים בה, כמו שכתב הרמב"ן בהקדמתו בבאור התורה. ועל זה הוכיח ירמיה הנביא באמרו, "כי שתים רעות עשה עמי, אתי עזבו מקור מים חיים, לחצב להם בארות בארת נשברים, אשר לא יכלו המים" (ירמיה ב, יג), והם העוזבים

ספר אור תורה - אות פ

האדם הישר, אשר חס על נפשו ועל כבוד קונו, יתרחק מכתות חדשות המתחדשים בכל עת

חכמת התורה, שהוא אמת מים חיים, ואין בהם נפתל ועקש ובריאים לנפש להדריכה בדרך חיים, ועוסקים בחכמת הפילוסופיא הארורה "אשר רבים חללים הפילה" (משלי ז, כו) בעונותינו הרבים, והם ב' רעות באמת, א', שבאותו העת עוזבים ומתבטלים מן התורה, שנפסק מקשר החיים, והב' אשר חוצב לו בורות נשברים, והם מעט מים המכונסים שם, אשר הסטרא אחרא יונקת מאחורים דקדשה, שכל זה בא מצד שנשברו הלחות הראשונות, שעל ידי זה על ידי חטא העגל חזרה זוהמת הנחש. ולכן נקראים בורות נשברים, אשר לא יכילו המים, כי נתערב ונכנס בטיט ורפש של הנחש בעצמו, שחס ושלום מזה יבא לידי כפירה באלקים חיים, ולהכחיש בהשגחה ובנסים, ונפלאות, ונבואה, ורוח הקדש, ותולים הכל בטבע. וכן מי שהולך אחר שכלו בעבודת ה', שלא על פי דרכי התורה המסורה לנו מפי חכמינו הקדושים, אשר קבלו איש מפי איש, ממחצב הראשון מפי ה', ועל פי דברי חכמים האחרונים, אשר העמיקו לפלפל ולסלסל בתורתנו הקדושה, על פי הדינים המסורים בידינו בשלחן ערוך המסור לפנינו, וחושב מחשבות אחרות וכו' היא מעצת הס"ם וכת דיליה, אשר ממתיק לו דרכיו, והוא מערב בטיט ורפש, והם מים עכורים ממש. ולכן האדם הישר הולך, אשר חס על נפשו ועל כבוד קונו, יתרחק מכתות חדשות המתחדשים בכל עת, האומרים זה הדרך לכו בה, והוא עקר העבודה, "בני אל תלך בדרך אתם, מנע רגלך מנתיבתם" (שם ו, טו), וחס ושלום שלא לסור מן הדרך הכבושה לרבים מימים הקדמונים, ללילך בדרכים אחרים אשר הם מסכנים מאד, ואז טוב לו.

ספר יד מצרים

לרבינו המקובל האלקי
רבי יצחק אייזיק חבר זיע"א
תלמיד הגרמ"מ משקלאוו זיע"א

ספר יד מצרים - פירוש הגדה של פסח (המשך) אלו האכילנו וכו'.

ישראל מזונם תלוי למעלה מן הטבע

הזכיר נתינת שבת לישראל בפ"ע ולא כללו בכלל התורה והמצוות ששבת היא שקולה כנגד כל התורה, והוא מראה מעלת ישראל, ולכן ניתן להם אותו יום ששבת הוא יתברך בבריאת עולמו, וכמו ששבת הוא מרכז כל הבריאה שהוא נקודה אמצעית של כל דבר הנבחן בו' מרחקים, ולכן יום שבת מקיים כל מה שנברא בו' ימי המעשה, וכמו ששבת לא היה בו שום בריאה ואעפ"כ הוא מקיים כל הבריאה, כמו כן ישראל אין להם שום מציאות בעולם, כי אין מזל לישראל, ואעפ"כ הם קיימים, והוא מ"ש "אות היא ביני וביניכם" וגו'. ולכן ניתן להם יום שבת, כמ"ש "ראו כי נתן לכם את יום השבת" וגו', להורות שלא יחשבו ישראל שאם יקיימו שביתת שבת מכל מלאכת מעשה לא יהיה להם במה להתפרנס, שאין הדבר כן, שישראל מזונם תלוי למעלה מן הטבע, ואדרבא יום שבת נותן ברכה לכל הימים ע"י מה ששובתים ממלאכה לעסוק בתורה ובעבודת ה' באהבה, כמו שישראל ניזונו ע"י מן, לחם שמלאכי השרת אוכלין אותו, ולכן ניתן להם שבת במרה, קודם מתן תורה, כמ"ש ששבת הוא קירוב ישראל אליו יתברך, והכל היה הכנה לישראל לקבלת התורה, במן ושבת וקירוב הר סיני כמו שיתבאר בס"ד. אלו נתן לנו.

בשעת מתן תורה פסקה זוהמתן וחזרה ע"י חטא העגל, שנמשכו אחר חקירת שכלם ע"פ דעת הערב רב שהטעו אותם

ידוע מאמרם ז"ל "ישראל שעמדו על הר סיני פסקה זוהמתן", והענין כי עיקר חטא עץ הדעת היה שפרי זה גרם תאוה לאדם לחקור במושכלות בשכל האנושי להבחין טוב ורע ע"פ שכלו, ושלא לסמוך על האמונה לבד, שהיא התורה, עץ החיים, שעל ידה האדם חי לעולם, וכמ"ש בזה הגר"א מווילנא, ומזה

נמשך טעות כל האפיקורסים הקדמונים שהכחישו מציאותו והשגחתו יתברך, הכל ע"פ חקירת שכלם המזוהם, וזה בא הכל מסיבת חטא עץ הדעת, והוא זוהמת הנחש והסט"א המבלבל שכלו של אדם, וישראל שעמדו על הר סיני וראו עין בעין מראות אלהים וכל מרכבה העליונה, כמ"ש "הנה אנכי בא אליך בעב הענן בעבור ישמע העם בדברי עמך וגם בך יאמינו לעולם", והוא אמונת התורה עץ החיים, וז"ל שפסקה זוהמתן וחזרה ע"י חטא העגל, שנמשכו אחר חקירת שכלם ע"פ דעת הערב רב שהטעו אותם, כמו שהארכתי בזה במ"א.